

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/155437,Konferencja-naukowa-Strajki-grudniowe-1981-r-w-województwie-katowickim-Katowice-.html>
2022-10-02, 23:50

Konferencja naukowa „Strajki grudniowe 1981 r. w województwie katowickim” - Katowice, 13 grudnia 2021

13 grudnia 2021 r. w Przystanku Historia – Centrum Edukacyjnym IPN w Katowicach im. Henryka Sławika, przy ul. św. Jana 10 (III piętro) odbyła się konferencja naukowa „Strajki grudniowe 1981 r. w województwie katowickim”. Wydarzenie było transmitowane na kanale Youtube [IPNtv Katowice](#)

Podczas konferencji, zorganizowanej w 40. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego,

zaprezentowanp nowe wyniki badań dotyczących protestów w województwie katowickim w grudniu 1981 r. Był to region, gdzie opór w skali kraju był największy, a jego pacyfikacja najbardziej brutalna. Prelegenci przedstawią m.in. przebieg i pacyfikację protestów w kopalniach „Manifest Lipcowy” i „Wujek” oraz Hucie Katowice. Zaprezentowano również m.in. specyfika strajków podziemnych (KWK Piast, Ziemowit i inne) oraz zakładkę serwisu internetowego „Twarze Solidarności” na temat strajku i pacyfikacji KWK „Wujek”.

W pierwszej części konferencji dr Łukasz Kamiński (Uniwersytet Wrocławski) przedstawił referat „Strajki grudniowe 1981 r. po wprowadzeniu stanu wojennego – próba bilansu”. Dr Tomasz Kurpierz (IPN Katowice) omówił sytuację w środowisku akademickim w województwie katowickim w przededniu i w pierwszych dniach wprowadzenia stanu wojennego. Karol Chwastek (ŚCWIS) przedstawił strajk i pacyfikację kopalni „Manifest Lipcowy”. Sebastian Reńca (ŚCWIS) przybliżył próbę portretu zbiorowego uczestników strajku w kopalni „Wujek” na podstawie ankiet uczestników programu PGNiG „Rachunek wdzięczności”.

W drugiej części sesji dr Jarosław Neja (IPN Katowice) omówił strajki podziemne i próby ich organizacji w kopalniach węgla kamiennego w województwie katowickim po wprowadzeniu stanu wojennego. Tomasz Gonet (IPN Katowice) przybliżył protest pracowników Kombinatu Metalurgicznego Huta „Katowice” przeciwko wprowadzeniu stanu wojennego.

Dr Jarosław Neja opowiedział o książce Jana Jurkiewicza „[Górnictwo »Solidarność« w województwie katowickim 1980-1989](#)”. Publikacja stanowi tom studiów poświęconych dziejom społecznym górnictwa górnośląsko-zagłębiowskiego w okresie PRL. Pozwalają one lepiej zrozumieć skomplikowaną rzeczywistość najbardziej zindustrializowanego regionu w kraju w ostatnich kilkunastu latach istnienia tzw. Polski Ludowej. Książka Jana Jurkiewicza wydana została pośmiertnie, w ramach upamiętnienia 40. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego. Autor publikacji jest laureatem nagrody „Świadek historii”, przyznanej w 2020 r. przez katowicki IPN.

Ostatnim punktem była prezentacja zakładki serwisu internetowego „[Twarze Solidarności](#)” na temat strajku i pacyfikacji KWK „Wujek” przez redaktora naczelnego „Gościa Niedzielnego” ks. dr. Adama Pawlaszczyka oraz dr. Andrzeja Grajewskiego, kierownik merytoryczny serwisu („Gość Niedzielny”).

[Zakładka „9 z Wujka”](#) poświęcona dziewięciu górnikom zamordowanym podczas pacyfikacji KWK „Wujek” – Józefowi Czekalskiemu, Józefowi Gizie, Joachimowi Gnidzie, Ryszardowi Gzikowi, Bogusławowi Kopczakowi, Andrzejowi Pełce, Janowi Stawisińskiemu, Zbigniewowi Wilkowi oraz Zenonowi Zajączowi. Serwis został przygotowany przez „Gościa Niedzielnego”, Oddział IPN w Katowicach oraz Śląskie Centrum Wolności i Solidarności.

Program:

11.00 otwarcie konferencji

Sesja I 11.10-12.30

dr Łukasz Kamiński (Uniwersytet Wrocławski) - *Strajki grudniowe 1981 r. po wprowadzeniu stanu wojennego - próba bilansu*

dr Tomasz Kurpierz (IPN Katowice) - *Sytuacja w środowisku akademickim w województwie katowickim w przededniu i w pierwszych dniach wprowadzenia stanu wojennego*

Karol Chwastek (ŚCWIS) - *Strajk i pacyfikacja kopalni „Manifest Lipcowy”*

Sebastian Reńca (ŚCWIS) - *Próba portretu zbiorowego uczestników strajku w kopalni „Wujek” na podstawie ankiet uczestników programu PGNiG „Rachunek wdzięczności”*

12.30-12.45 przerwa

Sesja II 12.45-14.00

dr Jarosław Neja (IPN Katowice) - *Strajki podziemne i próby ich organizacji w kopalniach węgla kamiennego w województwie katowickim po wprowadzeniu stanu wojennego*

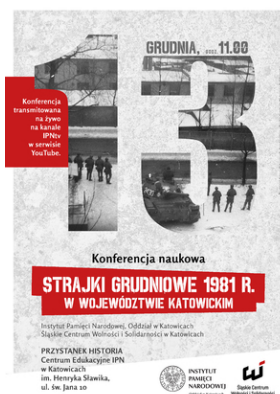
Tomasz Gonet (IPN Katowice) - *Pracownicy Kombinatu Metalurgicznego Huta „Katowice” w proteście przeciwko wprowadzeniu stanu wojennego*

dr Jarosław Neja (IPN Katowice) - *Po Grudniu. Rzeczywistość stanu wojennego w kopalniach węgla kamiennego w 1982 r. Wokół książki Jana Jurkiewicza [„Górnicza »Solidarność« w województwie katowickim 1980-1989”](#)*

Prezentacja zakładki serwisu internetowego [„Twarze Solidarności”](#) na temat strajku i pacyfikacji KWK „Wujek” przez redaktora naczelnego „Gościa Niedzielnego” ks. dr. Adama Pawlaszczyka oraz dr. Andrzeja Grajewskiego („Gość Niedzielny”).

.Konferencji towarzyszyła prezentacja wystawy [„Stan wojenny 1981-1983”](#).

Wydarzenie zostało zorganizowane przez Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach oraz Śląskie Centrum Wolności i Solidarności.

Konferencja naukowa „Strajki grudniowe 1981 r. w województwie katowickim” (plakat).

Konferencja naukowa „Strajki grudniowe 1981 r. w województwie katowickim” (plakat).

PLIKI DO POBRANIA

[Konferencja naukowa „Strajki grudniowe 1981 r. w województwie katowickim” \(zaproszenie\). \(pdf, 3.84 MB\) 06.12.2021 14:09](#)